

ซ้ำหรือไว

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “ขอโอกาสหลวงพ่อบรรณการภาวนาพุทโธด้วยเจ้าคะ”

กราบนมัสการหลวงพ่อบรรณการ

๑. หนูอยากลองภาวนาพุทโธแบบที่หลวงพ่อบรรณการสอน แต่ยังไม่ทราบว่าควรภาวนาอย่างไร หนูจะภาวนาให้บ่อยๆ เมื่อนึกได้ ไม่ทราบว่าจังหวะเร็วหรือช้าจะขึ้นกับจิตนิสัยหรือไม่คะ การภาวนาเพื่อให้จิตตั้งมั่นใช่ไหมคะ หนูคิดว่าสำหรับหนูถ้าภาวนาซ้ำจะเป็นสมาธิง่ายกว่า แต่ทำไมได้ยินหลายท่านรวมทั้งครูบาอาจารย์แนะนำให้พุทโธไว้ๆ มันมีความหมายแตกต่างกันไหมคะ

๒. การทำให้จิตตั้งมั่น ถ้ามีวิธีอื่นที่ไม่ใช่พุทโธ สามารถใช้ได้เหมือนกันไหมเจ้าคะ

ขอโอกาสหลวงพ่อบรรณการ

ตอบ : นี่คำแนะนำๆ เพราะว่าเริ่มต้นคนเขาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ มันก็จะไปเอาที่สะดวกสบาย ที่ง่ายๆ ที่เข้ากับกิเลสก่อน แต่เวลาทำไปแล้ว มันถึงโอกาสแล้ว มันได้แค่นั้นแหละ

มันได้แค่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา นี่คือนั่นที่มีคุณค่ามาก แล้วมีคุณค่ามากแล้วนะ คนที่เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาแล้ว เขาเห็นภิกษุเห็นสมณะแล้วมันมีศรัทธาความเชื่อหรือไม่

หรือเห็นแล้ว หลายๆ คน และหลายๆ ความคิดบอกว่า พระเวลาบวชแล้วไม่ทำหน้าที
การงาน มันเสียเรื่องเศรษฐกิจ พระสามแสนองค์ถ้าไปทำงานนะ ประเทศชาติจะได้ผลการ
ประกอบการอีกมากมาย นี่เขาคิดถึงวัตถุไฉ คิดถึงคุณค่า คิดถึงเรื่องเศรษฐกิจ

แต่ถ้าถ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านคิดถึงสุขทุกข์และข้อเท็จจริงของ
สิ่งมีชีวิต เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนสามโลกธาตุ สอนตั้งแต่พรหม เทวดา
มนุษย์ สิ่งที่อยู่ในพระพุทธศาสนา

**สิ่งที่มีคุณค่าที่สุดคือการชำระล้างกิเลส ชนะพญามารในหัวใจของตน นั่นเป็น
สิ่งที่ประเสริฐที่สุด**

แต่ในทางโลกๆ เวลาคนเกิดมา เกิดเป็นมนุษย์มีการศึกษา เป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต
ถ้าเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เขาก็เศรษฐกิจศาสตร์เชิงพุทธไฉ ทำสิ่งใดให้เกิดทางมูลค่า ทำสิ่งใด
ให้คนมีความสุข เขาคิดอย่างนั้นไฉ

แต่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านปฏิเสธหมดเลย สิ่งนั้นมันเป็นภาระรุงรัง มันเป็นเรื่อง
เหนียวรัง เป็นสิ่งที่ทำให้คนประพฤติปฏิบัติ มันมีภาระรุ่มรวยไปหมดไฉ ฉะนั้น เวลาครูบา
อาจารย์ท่านเป็นธรรมๆ วัดที่จะเป็นที่ประพฤติปฏิบัติมันต้องมีความสงบสัจ มันต้องไม่มีสิ่งใด
ที่มาก่อวนในการประพฤติปฏิบัติ

แล้วถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ ดูได้ ในทางประเพณีวัฒนธรรม ฝ่ายปกครองเวลา
เขาไปตรวจตามวัดเขาจะดูห้องน้ำห้องส้วม ถ้ามันสะอาด มันดูแลรักษา แสดงว่าพระวัดนี้มีข้อ
วัตรปฏิบัติ ถ้าปล่อยปละละเลยแสดงว่าวัดนี้ใช้ไม่ได้ แล้วต่อไปเขาให้ดูสามเณรน้อย ให้ดูผู้ที่
ด้อยค่าที่สุดในวัดว่าสุขภาพร่างกายใช้ได้ไหม ถ้าสุขภาพร่างกายเขาใช้ได้ แสดงว่าหัวหน้าเป็น
เสมอภาค

เพราะผู้ที่น้อยกว่า สุขภาพร่างกายเขายังดีอยู่แสดงว่าเขาได้รับปัจจัย ๔ เสมอกัน แต่
ถ้าเข้าไปแล้วในวัดนะ สามเณรน้อยผู้ด้อยโอกาสผอมแห้งแรงน้อย หัวหน้านี่เหม! เปล่งปลั่ง
เขียว แสดงว่าใช้ไม่ได้ นี่พูดถึงว่าเวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านไปตรวจวัดไฉ

นี่ก็เหมือนกัน ในการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ถ้าในการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา ครูบาอาจารย์ของเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม

แต่ถ้าเวลาเราเป็นชาวพุทธ เกิดมาพบพระพุทธศาสนานะ แค่อเชื่อในพระพุทธศาสนานี้ก็ดีแล้ว ดีมากๆ เพราะการเชื่อในพระพุทธศาสนา คือเชื่อเรื่องบุญและบาป ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีก็เป็นบุญเป็นกุศล ทำชั่วมันก็เป็นบาปอกุศลใช่ไหม

ความเป็นบาปๆ อันนั้นนะ แล้วมันเป็นบุญเป็นบาปตรงไหนละ มันเป็นสิทธิเสรีภาพ เพราะสิทธิเสรีภาพตกอยู่ใต้พญามาร

แต่ถ้ามันตกอยู่ใต้ธรรมละ

สิทธิเสรีภาพเหมือนกัน เราเสียสละเหมือนกัน เราเสียสละในสังคม เสียสละให้ส่วนมนุษย์สู่สังคม เราทำเพื่อคุณงามความดี มันก็แค่นั้นนะ เพราะอะไร ใ้ฉันเป็นวัตถุธาตุ เป็นเรื่องสังคม

กิเลสเป็นนามธรรมนะ มันจะรู้จะเห็นกิเลสได้อย่างไร

ฉะนั้น ฝ่ายประพฤติปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงมีคันถธุระ วิปัสสนาธุระ นี่ไง ในสมัยพุทธกาลก็มีมาตั้งแต่อย่างนี้แหละ เพราะอะไร เพราะคนที่จะให้มีความคิดเหมือนกัน มีความขวนขวายเหมือนกัน มันเป็นไปได้

คนที่มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาแล้วบวชมาแล้วเป็นคันถธุระคือฝ่ายปริยัติ ศึกษาเล่าเรียนแล้วอบรมบ่มเพาะเพื่อสั่งสอนประชาชน นั่นนะเผยแพร่ธรรมๆ ใจ

วิปัสสนาธุระ เข้าป่าเข้าเขาแล้วฝึกหัดปฏิบัติเอาตัวรอดให้ได้แบบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ที่โคนต้นโพธิ์นั้น

มันอยู่ที่วาสนาของคนนะ เอาชนะตนเองสำคัญมาก

เวลาจะเข้าป่าเข้าเขามันไม่ยากไป มันยากไปสังคม ยากไปที่คนเข็ดหน้าขูตา อยากให้คนนับถือศรัทธา ใ้ฉันเป็นภาระรุงรังไปหมดเลย แต่มันก็เป็นบุญเป็นกุศลระดับหนึ่ง แต่ถ้าฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมามันเป็นอีกระดับหนึ่ง

นี่คำถามใจ “หนุ่ยยากภาวนาพุทโธแบบที่หลวงพ่อสอน”

คำว่า “หลวงพ่อสอน” สอนเพราะอะไร ให้เป็นกิจจะลักษณะ ให้มันเป็นสัจจะความจริง ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมีผล มีที่มาที่ไปว่า สมามันคืออะไร แล้วกว่าจะได้สมาธิพยายามชวนชวายนายน้อยขนาดไหน แล้วเวลาชวนชวายนายนี่ไม่ดิบๆ จุดไฟไม่ติด

ชยะกองเท่าภูเขาเนะ มันไม่ติดไฟหรอก มันเป็นชยะเปียก แต่วันใดถ้ามันติดไฟขึ้นมาเนะ มันไหม้อยู่เนะ ไหม้จนกว่ากองชยะมันจะหมดเนะ

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเราดิบๆ ชยะเปียกๆ และเลยด้วย จุดไฟเท่าไรมันก็ติดไฟขึ้นมาไม่ได้ ผีกัดปฏิบัติเท่าไรมันก็เป็นสมาธิขึ้นมาไม่ได้ ฉะนั้น เวลาฝึกปฏิบัติใจ

เวลาครูบาอาจารย์ของเราเนะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราก็อยากให้ประพฤติดปฏิบัติ หลวงปู่มั่นก็เล็งญาณเลยเนะ รอ “เหมือนท่านเจี๊ยะแต่ไม่ใช่ท่านเจี๊ยะ จะต้องเข้ามาหาเรา” ท่านรู้อนาคตเลย เล็งญาณเลย ใครสร้างบุญสร้างกุศลมากน้อยขนาดไหน

นี่หลวงปู่เจี๊ยะเป็นคนเล่าให้เราฟังเอง เพราะหลวงปู่เจี๊ยะเป็นผู้อุปัฏฐาก เวลาพระเข้ามา เพราะหลวงปู่มั่นท่านบอกไว้แล้วเนะ “จะมีคนลักษณะอย่างนี้ จะดีทั้งภายนอกและภายในจะเป็นหลักในพระพุทธศาสนา”

เวลามีพระเข้ามา หลวงปู่เจี๊ยะเป็นผู้อุปัฏฐาก ก็เหมือนลูกศิษย์อาจารย์อยู่ใกล้ชิดกันนะ “ไซ่ของคี่ใหม่” “ไม่ใช่” “ไซ่ของคี่ใหม่” “ไม่ใช่” เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านเข้าไป “ไซ่ของคี่ใหม่” เจียบกริบเลย เห็นไหม ทำไมท่านรู้ละ เพราะได้สร้างอำนาจวาสนาของท่านมา

แล้วถ้าสร้างอำนาจวาสนาของท่านมาไป ฟังประวัติ อ่านประวัติหลวงตาพระมหาบัวสิ เวลาท่านปฏิบัติขึ้นมา ๙ ปี สละชีวิต สละตายก็รอบ กิเลสมันหลอกเอาหัวบั่น อดอาหารจนไปบิณฑบาตไม่ไหว ถือนะสัชชิกไม่นานขนาดไหน

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ

นี่เหตุภายนอกนะ เหตุภายนอกเวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านขึ้นไปหาหลวงปู่มั่นเพื่อ
แก้ไขกิเลสในใจของตนไง เราก็มีของเรา เพราะเราก็ฝึกหัดปฏิบัติมา ขึ้นไปเถียงไง เหตุภายนอก
เราดูว่ามันยิ่งใหญ่ นะ นั่งตลอดรุ่ง ๑๐ คืน ๒๐ คืนอย่างนี้ อดอาหารจนลงมา หลวงปู่มั่นยังตกใจ
เลย “เออ! ทำไมขนาดนี้”

เหลือแต่หนังหุ้มกระดูกมา เป็นดีชานนะ อดจนขนาดนั้น พอพูดอย่างนั้นกลัวว่าลูก
ศิษย์จะไม่มีกำลังใจไง “เออ! มันต้องอย่างนี้สิมันถึงจะเป็นนักรบ” ให้กำลังใจนะ ใ้ฉันมันเหตุผล
วัตถุภายนอก

แต่เวลาขึ้นไปแก้กิเลส กิเลสในใจของตน นิพพานเป็นอย่างนี้ๆ เพราะตัวเองได้ประสบ
มา บอกเราก็มีของเรา คือมันติดใจ

รู้เห็นสิ่งใด ความรู้ความเห็นจริงไหม จริงๆ รู้จริงๆ กิเลสมันพารู้ เราก็รู้ กิเลสมันก็รู้ด้วย
แล้วมันทะลุตลอดรอดฝั่งไปไม่ได้หรอก แล้วพอกิเลสมันปิดหูปิดตาขึ้นมา มันก็ว่าใช้ทั้งนั้นนะ
พอขึ้นไปหาท่าน ท่านก็สอยเอาหางย้อยทั้งนั้นนะ หางย้อยลงมาทุกที

จนฝึกหัดปฏิบัตินะ พอมันเป็นจริงขึ้นไป ขึ้นไปกราบเรียนท่านนะ “เออ! มันต้องอย่างนี้
สิ”

คำว่า “อย่างนี้สิ” มันเป็นมรรคสามัคคี มันสะอาด มันบริสุทธิ์ มันสัจจะ มันผ่องใส มัน
เป็นความจริงมาด้วยเหตุ มันมีเหตุมีผล มีสัจจะมีความจริงใจ “เออ! มันต้องอย่างนี้สิ” มันต้อง
อย่างนี้สิคือความจริง นี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงๆ ขึ้นมา เห็นไหม ฉะนั้น ครูบาอาจารย์
เราท่านอยากให้ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ

ทีนี้เวลาเราจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เวลาคำถามไ้ “ขอโอกาสหลวงพ่อบรรณาการ
ปฏิบัติพุทธโธแบบหลวงพ่ोज้าคะ”

ไม่ใช่แบบหลวงพ่อบรรณา หลวงพ่อบรรณาไม่มีแบบ หลวงพ่อบรรณาฝึกหัดตามที่ครูบาอาจารย์สั่งสอนมา
แล้วครูบาอาจารย์ท่านฝึกหัดปฏิบัติก็จากธรรมและวินัยคือศาสนา กรรมฐาน ๔๐ ห้อง

หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกว่า เราชอบที่สุดคือพุทโธ อันดับหนึ่งไง

พุทโธ อัมโม สังโฆ มรณานุสติ เทวตานุสติ ระลึก ๔๐ วิธีการ ๔๐ วิธีการอะไรก็ได้ขอให้ปฏิบัติเถิด เพราะเวลาปฏิบัติแล้ว แคศรัทธาในพระพุทธานุศาสนามันก็มีรั้วรอบขอบชิดแล้ว เออ! อันนี้บาป ไม่เอา เออ! อันนี้บุญ เรายึดเร่งของเรา เราสร้างสมบุญญาธิการของเรา เห็นไหม แค่นี้

เวลาปฏิบัติ ปฏิบัติแล้วนะ มันเท่าทันอารมณ์ตน พอเท่าทัน เวลาปฏิบัติทุกวิธีการปฏิบัติ “เฮ้อ! สบาย เมื่อก่อนเป็นคนที่ไม่ดี เดียวนี้ดีขึ้นมากเลย” นี่มันก็แค่อารมณ์ แล้วอารมณ์มันก็ติดอยู่แค่นั้น

ตอนนี้ก็เป็นจินตนาการแล้วละ พออารมณ์มันดี ความคิดมันดีไง พระพุทธศาสนาเลอเลิศ ก็จินตนาการเพริศแพรวเขียว โอ้ย! บรรลุลหรรษเขียว สุดท้ายแล้วเสียเวลาเปล่า แล้วมันไม่มีสิ่งใดเป็นจริงเป็นจัง

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์กรรมฐานที่ท่านสั่งสอนนะ ท่านบอกไม่ใช่ประพฤติกปฏิบัติไปเที่ยวชมสวนดอกไม้ เที่ยวชมสวนข้างทาง การที่ว่าเดินไปไหนมีสวนสาธารณะก็จะแวะ ไปไหนที่มีร่มเย็นก็จะนอนพักที่นั่น นี่ไง นี่การปฏิบัติ จะไปชื่นชมกับสวนสาธารณะ แปลงดอกไม้ เห็นทั้งนั้นนะ รู้เห็นทั้งนั้นนะ แต่เป้าหมายมันไม่ใช่

เรามีเป้าหมายต้องเดินทางต่อไป ถ้าเดินทางต่อไป เราถึงบอกว่า ถ้าเดินทางมันต้องมีเหตุมีผล มันต้องมีกำลังของมัน ถ้ามีกำลังของมัน มันถึงจะให้ฝึกหัดประพฤติกปฏิบัติ การฝึกหัดประพฤติกปฏิบัติวิธีการอย่างไรก็ได้ ขอให้ประพฤติกปฏิบัติเถิด

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราเนะ ท่านบอกว่า ฝึกหัดปฏิบัติมันต้องมีคำบริกรรม มันต้องมีนวัตกรรม คือจิตมันต้องทำงาน

จิตไม่ทำงาน โดยธรรมชาติของเรา จิตมันทำงานโดยธรรมชาติของมัน ที่เรามีความคิดกันอยู่เนี่ยจิตมันทำงานโดยธรรมชาติของมัน แต่มันทำงานพร้อมกับกิเลสไปตลอดเวลาเนี่ย

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านบอกว่า **ให้ทำ
ความสงบของใจก่อน ทำความสงบของใจก่อน**

**คำว่า “ทำความสงบของใจ” คือทำสมาธิ ถ้าทำสมาธิแล้ว ถ้าจิตเป็นสมาธิคือ
กิเลสมันสงบตัวลง จิตมันจะเป็นอิสระ ถ้าจิตเป็นอิสระ มันจะทำงานโดยด้านธรรมะ
มันก็มีโอกาสเิง**

แต่ถ้ามันยังจิตไม่สงบนะ มันก็ทำงานของมัน มันก็จินตนาการคิดไปธรรมะด้วยสติด้วย
ปัญญา มันเป็นโลกีย์ปัญญา ปัญญาโลกๆ ปัญญาโดยสัญชาตญาณ ธรรมะคือเป็นธรรมะของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้ามีสติมีปัญญาเท่าทันมัน เห็นไหม

หลวงตาพระมหาบัวท่านสอนเรื่องปัญญาอบรมสมาธิเิง ปัญญามันเท่าทันอารมณ์
ปัญญาเท่าทันความคิด

ความคิดที่มันแผดเผานะ ถ้าปัญญามันเท่าทันว่าความคิดอย่างนี้มันเกิดดับๆ แล้วมัน
มีอารมณ์ของเราบวกเข้าไปด้วย แต่ถ้าเรามีสติปัญญา ก็ความคิดเหมือนกัน แล้วถ้ามันคิดแล้ว
มันหยุดคิดได้ไหม ถ้ามันหยุดคิดขึ้นมา มันปล่อยความคิด มันก็เป็นปัญญาอบรมสมาธิเิง ถ้า
มันมีสติมีปัญญา แต่ถ้าไม่มีปัญญามันก็จินตนาการของมันไปตลอดเวลา เห็นไหม

ฉะนั้น เวลาจะประพฤติปฏิบัติจะแนวทางใดก็ได้ ขอให้ปฏิบัติเถิด ปฏิบัติเพื่อความ
สบายใจ เหมือนนักกีฬา อย่างเราเล่นกีฬาเป็นทุกชนิดเลย แต่เวลาจะให้สมัครเป็นนักกีฬา
อาชีพทุกชนิดเขาไม่รับหมดเลย เพราะมันทำดีไม่ได้เิง แต่ทำได้ทุกเรื่องนะเตะบอลก็ได้ เล่น
บาสก็ได้ ตะกร้อก็ได้ ชกมวยก็ได้ ได้ทั้งนั้นนะ แต่ไม่มีความสามารถจะเป็นนักกีฬาอาชีพได้สัก
อย่าง

การฝึกหัดประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน เราทำความสงบได้ทั้งนั้นนะ เรามีความสบายใจ
แต่ถ้าจะให้ป็นขึ้นเป็นอัน ไม่ได้ ไม่มีที่มาที่ไปทั้งสิ้น

ฉะนั้น เวลาฝึกหัดปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมท่านถึงว่าให้กำหนดพุทเิงๆ

“เพราะพุทโธก็มันยุ่งยาก มันลำบาก มันเครียด กว่าจะนึกพุทโธนี้ โอ้โฮ! กว่าจะนึกได้” ใหม่ ๆ เป็นอย่างนี้ทั้งนั้นนะ แต่ถ้ามีศรัทธาความเชื่อทำได้

เพราะของที่ทำได้อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำได้มาแล้ว แล้วท่านเอาสิ่งที่มนุษย์ทำได้มาสอนมนุษย์ด้วยกัน แล้วมนุษย์ด้วยกัน พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะก็ทำตามท่าน แล้วให้ท่านแก้จิต แก้จิตจนเป็นพระอรหันต์ไปทั้งสิ้นแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน เวลาฝึกหัดปฏิบัติเริ่มต้น ถ้ามันจะเอาเป็นขึ้นเป็นอันมันก็ต้องมีสักจะมีความจริงขึ้นมา ไม่ใช่ว่าเป็นอุปาทานหมู่ เป็นการสะกดจิต มันเป็นเรื่องของคนอื่นหมดเลย ไม่ใช่เรื่องของเราเลย

เป็นอุปาทานหมู่ เขาว่าง ภูก็ว่างด้วย เขาดี ภูก็ดีด้วย เขาชักไปทางไหน ภูก็ไปด้วย สะกดจิต สะกดจิตจบหมดนะ

แต่เวลาครูบาอาจารย์นะ ปัจฉัตตัง สันทิฏฐิโก รู้จำเพาะตน **อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ** ถ้าครูบาอาจารย์ที่ดื้อมท่านอยากให้ลูกศิษย์ท่านเป็นพระอรหันต์หมดนะ แล้วมันมีไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวทัต ทั้งญาติทางสายเลือด ทั้งเป็นลูกศิษย์ แล้วเป็นลูกศิษย์ใกล้ชิด ฉะนั้น ฉะนั้นเป็นผู้ที่ควบคุมม้าที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกบวช เจ้าชายสิทธัตถะ สุดท้ายก็มาบวชเป็นพระฉะนั้น มาเกิดมาขวาง มาทำให้หมู่สงฆ์ทุกข์ยาก เยอะแยะไปหมด นี่คนข้างกายทั้งนั้นนะ

เหมือนกัน ครูบาอาจารย์องค์ไหนบ้างที่บอกว่าไม่อยากจะลูกศิษย์ลูกหาเป็นพระอรหันต์ อยากทั้งนั้นนะ แต่เขาเป็นไปไม่ได้ เขาทำของเขาไม่ได้ เขาฝึกหัดไม่ได้ มันก็เป็นกรรมของสัตว์เฝ้า

แต่พระฉะนั้น สุดท้ายแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งพระอานนที่ไว้ใจ พระอานนที่เป็นคนถาม เพราะเป็นเครือญาติกัน พระอานนที่ถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบริณิพพานไปแล้ว พระฉะนั้นให้ทำอย่างไร” “ให้ลงพรหมทัณฑ์ ไม่ให้พูดด้วย กันออกไปเลย” จนเขาซื่อเลย

ที่แรกก็ถือว่าตัวเองยิ่งใหญ่ เป็นคนที่พาเจ้าชายสิทธัตถะออกบวชด้วย ใครจะเข้าหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องผ่านฉันก่อน ไปกีดไปขวาง ในพระไตรปิฎกเยอะเยอะไปหมดนะ

สุดท้ายแล้วพอลงพรหมทัณฑ์ไม่พูดด้วย คือทุกคนยกออกจากหมู่ ไม่ยุ่งด้วย เขาต้องกลับไปฝึกหัดปฏิบัติ จนสุดท้ายสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ดีกว่าเทวทัต

ย้อนกลับมาจะมาขอขมาคณะสงฆ์ พระอานนท์บอกว่าจบแล้ว เพราะตั้งแต่สิ้นกิเลสจบแล้ว วินัย ข้อกฎหมายเป็นสมมุติทั้งนั้น ถ้าจิตเป็นวิมุตติแล้วจบ

สิ่งที่ฝึกหัดปฏิบัติให้เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราจะฝึกหัดปฏิบัติ ชาวพุทธนะ แนวไหนก็ได้ อยากรู้ก็ได้ เพราะอะไร เพราะกิเลสมันค้ำใจ “ถึงพุทธกาลไม่มีแล้ว ปฏิบัติมีแต่ความลำบาก” มันไม่เอาเลย

ขอให้เอาก็ยังดี ขอให้สนใจเถอะ สนใจแล้วจะแนวทางไหนก็ได้ แต่ถ้าจะเอาเหตุเอาผลกัน “อยากจะลองภาวนาพุทธโธแบบหลวงพ่อสอน”

ให้ตั้งสติไว้ หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ มันเป็นนามธรรม มันเป็นความรู้สึก แต่เริ่มต้นเพราะเราปล่อยปละละเลยแล้วจะมายึดจับมันทำได้ยาก ฉะนั้น ทำได้ยากขึ้นมา หายใจเข้าอุ่นๆ ให้นึกพุท หายใจออกนึกโธ

เวลาจิตมันนิ่งนั้นจะจิตมันมีงานทำ ถ้าจิตมีงานทำ ถ้ามีสติสัมปชัญญะมันจะไม่คิดเรื่องอื่นเลย เพราะมีหน้าที่คิดเรื่องพุทโธ แต่พอคิดสักพักเดียวก็เผลอไปแล้ว

ฉะนั้น ทุกคนถึงบอกว่ามันยุ่งยาก พุทก็ไปคิดเรื่องร้อยแปดแล้วกลับมาโธ เวลาจะโธต่อไปมันก็ไปเสียรอบโลกเลย กลับมาพุทอย่างนี้ โอ้ย! มันลำบากไปหมดเลย

ก็ฝึกหัดใจ เริ่มต้นปฏิบัติใจ แล้วถ้าฝึกหัดปฏิบัติจนถ้ามันชำนาญแล้วนะ พุทโธง่ายๆ แล้วพุทโธมันกลมกลื่นขึ้น พุทโธไปเรื่อยๆ แล้วมันก็จะมีความจางจางมาเป็นตัวแปรว่าจะทำได้หรือทำไม่ได้ ถ้ามันทำได้นะ มันจะเป็นประโยชน์กับเรา

แต่คำถามว่า “สำหรับหนูคิดว่าการภาวนาซ้ำๆ เป็นสมากง่ายกว่า แต่ได้ยินว่าครูบาอาจารย์บอกให้ไวๆ”

โอ้ไวๆ หลวงปู่เจี๊ยะ “พุทโธไวๆ พุทโธไวๆ” เพราะว่าท่านได้ใช้ประโยชน์กับตัวท่านมาก่อน องค์ใดก็แล้วแต่ปฏิบัติแล้วไปเจออุปสรรคแล้วตัวเองก็ขึ้นมาด้วยวิธีการใดนะ ไอนั้นนะ มันจะฝังใจ แล้วจะเอาสิ่งนั้นมาสอนลูกศิษย์ลูกหา

หลวงปู่เจี๊ยะพุทโธไวๆ ครูบาอาจารย์ไวๆ เยอะมาก แต่ของเราถ้าซ้ำๆ เป็นสมาธิ ถ้ามีสติมีปัญญาตรวจสอบได้ เป็นสมาธิ ซ้ำๆ ก็ได้ ไวๆ ก็ได้ ซ้ำๆ ก็เป็นสมาธิ ถ้าเป็นสมาธิ ไวๆ เป็นสมาธิก็เป็นสมาธิ สมาธิคือสมาธิ สมาธิคือจิตมั่นเป็นเอกัคคตารมณ์ เป็นจิตตั้งมั่น เป็นจิตหนึ่งไม่พาดพิงอารมณ์

เป็นความรู้สึกก็เป็นความคิดเหมือนกัน จิตมั่นส่วยอารมณ์มันถึงเป็นความคิด เป็นความคิดก็อารมณ์ความรู้สึกเรานี่ อารมณ์ต่างๆ มันเป็นอารมณ์ จิตอยู่ได้อารมณ์นั้น แต่พุทโธๆ ก็คืออารมณ์นี้แหละ คือฝึกอารมณ์ให้เป็นพุทธานุสติ

แต่เดิมอารมณ์เป็นอารมณ์กิเลส อารมณ์มาร อารมณ์ที่มันหลอกลวงเรา แต่เราก็ไม่รู้ เพราะเป็นธรรมชาติ แต่เราฝึกหัดๆ จนเราควบคุมโดยพุทโธ พุทธานุสติ มันก็เป็นอารมณ์นั้นนะ พุทโธๆ นี่อารมณ์ดีแล้ว อารมณ์กลมกลืนแล้ว พุทโธง่ายมากเลย ราบรื่นหมดเลย

พุทโธๆ ถ้าต่อเนื่อง แล้วทำอย่างไรต่อไปละ พุทโธแล้วทำอย่างไรต่อไป

พุทโธอย่าทิ้ง ห้ามทิ้งเด็ดขาด แล้วพุทโธๆ ไปจนมันละเอียด ละเอียดจนมันนึกพุทโธไม่ได้ มันจะนึกไม่ได้แต่มันรู้ตัว

แต่โดยส่วนใหญ่แล้วคนเข้าใจว่าพุทโธมันจะหาย ก็พุทโธๆ แล้วก็แก้งลิม พุทโธๆ... แล้วหลับไปเลย ร้อยทั้งร้อยหลับทั้งนั้นเพราะเป็นธรรมชาติของมัน เพราะจิตมันเป็นนามธรรม

คำว่า “นามธรรม” มันเป็นนามธรรมใช่ไหม ไม่เป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ยาก แล้วเราก็ศึกษามา เราเข้าใจของเราอย่างนี้ว่าพุทโธมันจะหายไป

หายไปอย่างนี้หายไปโดยตกภวังค์ หายไปโดยหายสาบสูญ ทั้งๆ ที่มันมีอยู่นะ แต่เป็นนามธรรมไง มันก็หายสาบสูญ หายไปเลย

แต่ถ้าเป็นอานาปานสตินะ พุทโธๆ ละเอียดขนาดไหน สติสัมปชัญญะมันพร้อม มันจะเบาบางขนาดไหนมันก็รู้ เบาบางจนจิตมันจับไม่ได้ สักแต่ว่าปรากฏคือตัวจิต ถ้าตัวจิตมันเป็นตัวจิต มันมีตรงไหนบ้างที่มันขาด มันมีตรงไหนบ้างที่มันไม่รู้ มันรู้มาตลอด รู้มาจนจิตมันเป็นตัวมันเอง นี่ละอานาปานสติ อปัณาสมาธิ สิ่งที่มีมันเป็นจริงๆ มันจะเป็นจริงอย่างนี้ ฉะนั้น ถ้าพุทโธหายมันต้องหายตามข้อเท็จจริง

ฉะนั้น เวลาเมื่อก่อนเราสอนไง บอก ห้ามหายๆ

โดยธรรมชาติพุทโธหายๆ เขาพุทโธหายทั้งนั้นนะ ถ้าพุทโธหายมันต้องพุทโธหายโดยข้อเท็จจริงไง แต่ถ้าของเรามันมีกิเลส มีตัณหา มีความอยาก มีอยากเป็น มีอุปาทานไง มันแก้งลั้ม พุทโธๆ...พุทโธหายเลย เงียบ ภวังค์ทั้งนั้นแหละ ตกภวังค์เกลี้ยงเลย

นี่พูดถึงศีล สมาธิ ปัญญานะ

นี่การทำสมาธิ พุทโธซ้ำหรือพุทโธไวๆ มันอยู่ที่จิตตินิสัย ถ้าเราพุทโธซ้ำๆ แล้วเป็นสมาธิง่ายๆ เราก็ซ้ำๆ แต่พอทำบ่อยครั้งเข้ามันคุ้นชิน มันจะมีอุปสรรค ตอนนี้ถ้าเราจะใช้ไวๆ ก็ได้

ใช้ไวๆ ก็ได้ ใช้ซ้ำๆ ก็ได้ แต่อยู่ที่จังหวะและโอกาส อยู่ที่หน้างาน หน้างานควรใช้แบบใด หยาบหรือละเอียด มันจะเป็นประโยชน์ตรงนั้น นี่ข้อที่ ๑.

“๒. การทำให้จิตตั้งมั่น ถ้ามีวิธีอื่นที่ไม่ใช่พุทโธ สามารถใช้ได้เหมือนกันใช้ใหม่เจ้าคะ”

ได้ดี ก็กรรมฐาน ๔๐ ฮ่องกง ทำอย่างไรก็ได้ถ้ามันเป็นผล ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันมีเหตุมีผลแล้วเป็นข้อเท็จจริง ใช้ได้ทั้งนั้น เพราะมันตรงจิตตรงนิสสัย

แต่ถ้ามันรำคาญ มันหงุดหงิด มันนั่งหลับ มันสัปหงกโง่งว่ง มันไม่ได้ประโยชน์อะไรอย่างนี้ไม่เอา ต้องกลับไปพุทโธ กลับไปที่แก้ไข แต่ถ้าเป็นอย่างอื่น ปัญญาอบรมสมาธิก็ได้ ฟังกสิณก็ได้ ได้ทั้งนั้น วิธีการปฏิบัติมากมาย แต่ต้องให้มันเป็นสัจจะเป็นความจริง

ไม่ใช่อุปาทานหมู่ สะกดจิต เชื่อตามๆ กันแล้วก็ไหลไป มันไม่เป็นประโยชน์

ถ้ามันเป็นประโยชน์ ผีก็หัดปฏิบัติแบบนี้ไป มันถึงว่า ในพระพุทธศาสนามีมรรคมีผล มีเหตุมีผล มีข้อเท็จจริง ไม่ใช่เชื่อตามๆ กันมาแล้วก็เออออห่อหมกจนไม่มีต้นไม่มีปลาย

ถ้ามันเป็นความจริง มันมีลิ ต้นคด ปลายตรงไม่มี ต้นต้องตรง จิตของเราต้องมันคงแล้ว มีสติมีปัญญาแก้ไขไป มันจะแก้ไขจิตตภาวนา จิตจะพ้นจากทุกข์ จบ

ถาม : เรื่อง “การพิจารณาเวทนา”

ลูกเป็นนักปฏิบัติที่ยังไม่มีความคืบหน้ามากนัก จึงไม่มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเวทนา วิธีที่ลูกใช้ พิจารณาวะทนาเกิดจากสัญญาในอดีตและจิตจดจำ จึงใช้ปัญญาทางโลก เอาเหตุผลใหม่เข้าไปหักล้างกัน ถ้าเหตุผลใหม่ชนะ เวทนาจึงจะบรรเทาลง พอวันต่อมาก็เอาชนะเวทนาอีก จะพบว่าเหตุผลเดิมใช้ไม่ได้ผลเหมือนเมื่อก่อน ก็ต้องหาเหตุผลใหม่เข้าสู่ ก็ได้ผลลัพธ์เหมือนกัน ย่นกับเวทนาไว้ได้ แต่ในใจคิดว่า เป็นแบบนี้ทุกวันนี้ก็ยังไม่รู้จะหาเหตุผลอะไรเข้าไปหักล้าง จนมุมเองค่ะ

จนได้ฟังเทศน์ของหลวงพ่อ สำหรับผู้ปฏิบัติใหม่ กล่าวถึง ปฏิบัติทางพระรัตนตรัย ลูกได้เข้าไปฟัง เปิดอ่านในเว็บไซต์ อ่านพบคำสอนของหลวงปู่ที่ว่าด้วยเรื่องของการต่อสู้เวทนาว่า

“ให้ต่อสู้เวทนาด้วยสติปัญญา ให้แยกขันธ์นั้นออกดูอย่างชัดเจน ก็เวลานี้ทุกขเวทนาเป็นขันธ์อะไร เป็นรูป เป็นสัญญา เป็นสังขาร เป็นวิญญาณได้ไหม ถ้าเป็นไปไม่ได้ ทำไมจึงหมายความว่าเวทนาเป็นเรา เราเป็นทุกข์”

ลูกไม่มีสติปัญญาพอที่จะเข้าใจได้ จึงขอลาหลวงพ่อ เมตตาด้วยเจ้าค่ะ

ตอบ : ใ้เวลาประพจน์ปฏิบัติเราก็ประพจน์ปฏิบัติได้ เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีภาคปริยัติกับภาคปฏิบัติ การศึกษาการค้นคว้ามา ภาคปริยัติคือการศึกษามาโดย

ภาคทฤษฎีนี้แหละ ภาคทฤษฎีแล้วเราฝึกหัดปฏิบัติ เราก็ใช้สิ่งที่เราศึกษามาค้นคว้าด้วยสติด้วยปัญญาของเรา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีคุณค่ามาก มีคุณค่า พอเราเริ่มใช้มันเป็นของใหม่ๆ สดๆ ร้อนๆ มันก็ได้อย่างที่ว่า เวทนาพิจารณาแล้วมันก็เบาบางลง แล้วเวลาพิจารณาไปแล้ว พิจารณาเข้าไปโดยปัญญาอันเดิมมันก็เริ่มขัดเริ่มขึ้นมากขึ้น ก็ต้องใช้ปัญญาใหม่ พอใช้ปัญญาใหม่ก็ดีขึ้น แต่ก็มาจนมุมว่าเราจะเอาปัญญาสดๆ ใหม่ๆ ทุกวันเอามาจากไหน มันถึงเป็นคำถามมาไง แล้วเข้าไปฟังเทศน์หลวงพ่อก็ ไปฟังเทศน์ในเว็บไซต์ เห็นอย่างนี้มันข้อเท็จจริงใจ

ถ้าข้อเท็จจริงคือว่า ถ้าเราฝึกหัดทำความสงบของใจของเรา ถ้าเวลาปัญญามันเกิดมันเป็นปัญญาปัจจุบัน มันจะเกิดอะไรก็ได้ ปัญญาถ้ามีสัมมาสมาธิเป็นพื้นฐาน ปัญญามันจะเป็นเท่ากับจักรวาลเลย มันมีเยอะแยะไปหมดเลย ไม่ต้องไปหวังว่าจะไม่มีปัญญามาสู้กับเวทนา

ถ้าจิตสงบแล้วเวลาปัญญามันเกิด มันเป็นปัจจุบัน อันเดิมอันใดก็แล้วแต่ มันมีกำลังปราบเวทนาได้ล้านเปอร์เซ็นต์

แต่ที่มันปราบเวทนาไม่ได้เพราะมันขาดสมาธิ มันเป็นสัญญา พอเป็นสัญญาขึ้นมา มันไม่แน่ใจตัวเองหนึ่ง ก็เลิสมันบั่นทอนหนึ่ง แล้วไม่เท่าทันมันอีกหนึ่ง... ร้อยแปด

แต่ที่คำถามก่อนแรกว่า เวลาพิจารณาเวทนาด้วยปัญญา เวทนามันเท่าทันแล้ว ปัญญามันก็เบาบางลง

เห็นไหม นี่สัญญา แม้แต่ความเป็นสัญญา สัญญาคือจำมาจากธรรมและวินัย คือจำมาจากพระพุทธเจ้า จำมาจากพระ จำมาอย่างนี้มันก็ใช้ได้เริ่มต้น แต่กิเลสมันพัฒนาของมันตลอดเวลา กิเลสมันไม่อยู่คงที่ มันละเอียดขึ้น มีกำลังมากขึ้น มันย้ายเราตลอดเวลา จะหยาบจะละเอียด เราอยู่ในอุ้งมือมันตลอดเวลา

แต่ถ้าจะเอาจริงเอาจริงจังขึ้นมา สิ่งคำถาม เวลาพิจารณาเวทนาอย่างนี้ เวลาใช้ปัญญาไปแล้วมันต้องใช้ปัญญาตลอดไป แล้วกังวลว่าปัญญามันจะหมดไหม มันไม่มีปัญญามาสู้

ถ้าเป็นฝ่ายปฏิบัติไม่ต้องกังวล เวลาถ้ามันสู้กับเวทนาไม่ได้ วาง กลับมาหายใจ
เข้าลึกๆ หายใจออกลึกๆ กลับมาใช้ปัญญาอบรมสมาธิ

เวลาปัญญาอบรมสมาธิ พอเหมือนกับว่า เราเอากิเลส เอาเวทนา เอาความที่เราจะ
ต่อสู้มาเผื่อออก แล้วเวลาทำสติ ทำสมาธิของเรามีกำลังขึ้นมา มันต่อสู้กันด้วยความเสมอภาค

ไฉนเรารู้ว่ากิเลสตัวเป็นอย่างนั้น แล้วเราจะสู้กับมันโดยสติปัญญาของเรา แล้วถึง
เวลาแล้วเราจะไปเอาสติปัญญามาจากไหน

กิเลสมันเกิดที่ไหนล่ะ

เกิดบนหัวใจเรา

สติปัญญาเกิดที่ไหนล่ะ

เกิดจากหัวใจของเรา

ใช้สติปัญญาเกิดที่ไหน

ก็เกิดจากใจของเรา

ฉะนั้น ถ้ามันจะล้มลุกคลุกคลานเพราะเราไม่มีสติสัมปชัญญะยับยั้งมันได้

ฉะนั้น สิ่งที่เราเริ่มต้นก่อนแรกมันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ คือปัญญาใคร่ครวญ ปัญญา
พิจารณา มันก็วาง วางเวทนาได้ แล้วถ้าอย่างนี้มันยังไม่เกิดเหตุการณ์เกิดขึ้นแต่ก็มีความกังวล
ว่าอย่างนี้เราจะเอาปัญญาที่ไหนมาสู้มันล่ะ

อ้าว! ใจเย็นๆ ใจเย็นๆ ถ้ากลับมาทำความเข้าใจ ถ้าเกิดเวทนา เกิดสิ่งใดที่มันรบกวนใจ
แล้วเรายังต่อสู้ไม่ได้ วางไว้ก่อน แล้วมากำหนดพุทโธๆ หรือหายใจเข้าลึกๆ หายใจออกลึกๆ
หรือกำหนดลมหายใจ คือกลับมาตั้งสติสัมปชัญญะ กลับมาตั้งตัว ตั้งหลัก ถ้าตั้งตัวและตั้งหลัก
ได้ และจิตสงบได้ อะไรเราก็สู้มันได้ อะไรเราก็สู้ได้

สมาธิใจ สติ สมาธิ ปัญญา ตัวสมาธินี้แหละจะเป็นตัวพื้นฐาน สมถกรรมฐาน
ฐานที่เราจะมีโอกาสไปต่อสู้กับเวทนาที่เรากลัวมันใจ

ฉะนั้น สิ่งที่เขาบอกว่า เวลาไปฟังในเว็บไซต์แล้ว เวลาที่หลวงปู่มันบอก ทุกขเวทนาเป็นอะไร เป็นสัญญา เป็นสังขาร เป็นวิญญาณได้ไหม มันเป็นไปไม่ได้ ทำไมเหมาะว่าเป็นเราใจ

สิ่งที่ถ้ามันมีสัมมาสมาธิ อารมณ์ความรู้สึกเป็นวัตถุนั้นหนึ่ง มันเป็นรูป ถ้ามันจับได้มันก็เป็นรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ชันท์ ๕ รูปชันท์ เวทนาชันท์ สัญญาชันท์ สังขารชันท์ วิญญาณชันท์ ถ้าสติปัญญาของมันมี มันจับ มันแยก มันแยก

พอมันแยกออกๆ สิ่งที่สุดอดรู้คือสังโยชน์ คือความเห็นผิด เราอดรู้ได้ให้เป็นอารมณ์ เป็นความรู้สึกเจ็บปวด เวลามันแยกออก มึงบ้า

เหมือนรถยนต์ ใช้น้ำมันล้อรถ ใช้น้ำมันตัวรถ ใช้น้ำมันเครื่องรถ ถ้ามันแยกออกกองๆ ส่งไปขายร้านอะไหล่ๆ แต่ถ้าประกอบขึ้นมาเป็นรถ ความรู้สึกนึกคิดทั้งหมดประกอบขึ้นมา เวทนา เจ็บปวด แยกออก เฮ้ย! มันไม่เห็นมีอะไรเลย

เกิดจากสัมมาสมาธิเป็นพื้นฐาน ถ้ามีสัมมาสมาธิมันจะเห็นความรู้สึกเป็นชันท์ เป็นรูป เป็นเวทนา ถ้าเป็นโลก เป็นอารมณ์ความรู้สึกทั้งหมด มันเป็นสิ่งมัดตัวเรา

ฉะนั้น ไม่ต้องตกใจว่าจะไม่มีปัญญาไปสู้มัน ปัญญาจะเกิดจากสัมมาสมาธิ ปัญญาจะเกิดจากสมณะ ถ้ามีสิ่งใดขัดข้อง กลับไปที่พุทโธ กลับไปที่อานาปานสติ แล้วฝึกหัด เดี่ยวจะมีความชำนาญมากขึ้น จบ

ถาม : เรื่อง “มรณานุสติ”

นมัสการหลวงปู่ ผมเคยได้ยินที่เขาว่าเขียนสมุดเบาใจกัน ผมยังไม่ได้ทำ แต่อยากกราบเรียนถามหลวงปู่ครับ

หากวันหนึ่งตัวเราหรือคนในครอบครัวต้องนอนติดเตียง ร่างกายขยับไม่ได้ แต่ลืมตาอยู่ หรือหากสมองตายแล้ว แพทย์วินิจฉัยแล้วว่าอย่างไรก็ต้องเป็นเจ้าชายนิทราไปตลอดชีวิต ถ้าเราตัดสินใจชักปลั๊กแล้วเขาสิ้นไปทันทีจะผิดหรือไม่ครับ แต่ผมเห็นข่าวว่ามีบางเคสก็มีปาฏิหาริย์ว่าฟื้นกลับมาได้

กราบเรียนถามหลวงพ่อกับว่าเราควรวางแผนอย่างไรกับเรื่องนี้ครับ ผมลองคิดสภาพถ้าวันหนึ่งเกิดเป็นกับตัวเราหลายๆ ปีคงทรมานมาก ร่างกายขยับไม่ได้ กราบขอบพระคุณครับ

ตอบ : นี่พูดถึงภาวะติดเตียง เพราะว่าคนเจ็บไข้ได้ป่วย การเจ็บไข้ได้ป่วยมีอยู่ ๓ วิธีการ

หนึ่ง สุขภาพร่างกายเป็นไปตามกรรม คือสุขภาพร่างกายชราคร่ำคร่า

เกิดโดยอุปาทาน อุปาทานคือมันไม่เป็น คิดจนมันเป็น

แล้วเกิดจากกรรม เวรกรรม กรรมของสัตว์เวลามันมาให้ผล

การเจ็บไข้ได้ป่วย นายแพทย์ประเวศ วะสี เขาทำวิจัย เขาบอกว่าคนที่ป่วยโดยอุปาทานเยอะมาก เขาฉีดน้ำกลั่นใส บอกว่าฉีดแล้วหายเยอะแยะไปหมดเลย แล้วเขาบอกว่าภาวะแบบนี้เป็นภาวะที่ไปให้งบประมาณหลายสิบล้านเปอร์เซ็นต์เลย เพราะอะไร

เพราะต้องมารักษาคนไข้ไง คนไข้เป็นอุปาทานคิดว่าเป็นโรคนี้เป็นโรคนั้นนะ แล้วเขาทำวิจัย เขาฉีดน้ำกลั่น บอกฉีดแล้วหายเลย ทั้งๆ ที่ไม่ได้ฉีดยา นี่เขาเป็นโดยอุปาทาน งานวิจัยของนายแพทย์ประเวศ วะสี มีอยู่เลย เราเคยเห็น

แต่ที่เราพูดนี้เราพูดจากพระไตรปิฎก เพราะอ่านในพระไตรปิฎก การเจ็บไข้ได้ป่วย ๓ วิธีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เจ็บไข้ได้ป่วยจริงๆ หนึ่ง เจ็บไข้ได้ป่วยด้วยอุปาทาน หนึ่ง เวรกรรมให้ผล มันไม่มีเหตุมีผล นี่การป่วยของมนุษย์ ๓ ชนิด

ฉะนั้น ถ้าของเรา เราคิดว่าสภาวะติดเตียง ภาวะที่เราเจ็บไข้ได้ป่วยอย่างนั้น เราจะชักปลักออกอย่างนี้ มันต้องอยู่สภาพตามความเป็นจริงใจ เวลาเดี๋ยวนี้มีกฎหมายการุณยฆาต นั่นก็เป็นกฎหมายนะ แต่จะทำได้ก็แล้วแต่มันมีเวรมีกรรมทั้งสิ้น เพราะอะไร เพราะว่าถ้าไม่มีกฎหมายก็ฆาตกรรมไง

แล้วเราบอกเราจะชักปลักๆ

ชักปลักอะไร เราต้องชักความสงสัยออกจากใจต่างหาก ชักสิ่งที่เราวิตกกังวลออกจากจิตของเราต่างหาก เราต้องมีสติปัญญาว่า เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบ

พระพุทธศาสนา เราเชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอบรมบ่มเพาะสั่งสอนอย่างไร เราเชื่อแบบนั้น

เรายังไม่มีสติปัญญาเท่าทันตัวเราเอง เราก็ต้องเชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้วเราก็ใช้ชีวิตของเราไปโดยไม่ต้องวิตกกังวล มันจะเจอสิ่งใดต่อหน้า เราก็แก้ไขไปตามเฉพาะหน้าของเรา นี่พูดถึงตามข้อเท็จจริงใจ

ไฉนไปศึกษาไปค้นคว้าทางวิชาการมาก แล้วก็มี ความวิตกกังวลมาก จะบอกว่า แล้วก็ทุกข์มากใจ แล้วก็ทุกข์มาก

เราให้อยู่กับปัจจุบัน สิ่งใดเกิดขึ้นเราจะแก้ไขตามความเป็นจริงของเรา ถ้าแก้ไขตามความเป็นจริงของเรา เห็นไหม เวลาเวรกรรมมันให้ผล เราเชื่อมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกแล้ว เรือเวรเรื่องกรรมของสัตว์ใด สิ่งใดที่ทำแล้วเสียใจภายหลังไม่ได้เลย สิ่งใดที่เกิดขึ้นโดยขาดเหตุขาดผล นั่นนะกรรมของสัตว์ สิ่งใดที่ยังแก้ไขได้ด้วยสติปัญญา เรายังมีโอกาสแก้ไขของเรา

ถ้าเราแก้ไข เราทำของเราด้วยความไม่ประมาทในชีวิต แต่ถึงเราแก้ไขจนสุดวิสัย สุดมือแล้วมันเกิดเหตุการณ์แบบนั้น กรรมของสัตว์ จบ

ถาม : เรื่อง “ชาติใช้กรรม”

กราบหลวงพ่อก่อน เนื่องด้วยเจ้ากรรมนายเวรตามล่าจนมุมแล้วครับ หนีไปไหนไม่รอดแล้วครับ ต้องเผชิญเท่านั้น ผมน้ำตาไหลที่ต้องวางความตั้งใจที่จะบวชไว้ก่อน กลัวจะบวชไม่ทันหลวงพ่อก่อน เพราะคุณพ่อเป็นคนจีน ให้แต่งงานมีหลานสืบสกุล

คำถาม

๑. ผมนั่งพิจารณาแล้วเข้าใจเรื่องกรรมของสัตว์ ถ้าผมแต่งงานมีหลานให้แก่ได้สบายใจ จากครอบครัวที่แตกแยกกลับมามีความสุขเหมือนเดิม ได้ทำหน้าที่ลูกที่ดี ถือว่าเป็นบุญหรือไม่ครับ

๒. การกระทำข้างต้น ถ้าทำด้วยความหวังที่จะได้หมดหนี้หมดกรรม ให้เขายินดีปล่อยผมออกบวชในอนาคต ความคิดนี้ถูกต้องไหมครับ หรือไม่ควรหวังอะไรทั้งนั้น แล้วปล่อยให้เป็นเรื่องของอนาคตครับ

ตอบ : นี่มันเป็นผลของวิญญะ ทำไมเราเกิดมาเป็นพ่อเป็นลูกกัน มันต้องมีเวรมีกรรมมาร่วมกัน ฉะนั้น เวลาผลมีเวรมีกรรมร่วมกัน มันก็ต้องรับผลเวรกรรมไปร่วมกัน

สิ่งที่ทำ เราทำของเราด้วยสุดกำลัง สุดวิสัยของเรา ถ้าสุดท้ายแล้วถ้ามันถึงที่สุดมันก็กรรมของสัตว์ กรรมของสัตว์ ตัดสินไปในเฉพาะหน้าในเหตุการณ์ข้างหน้า

หลวงพ่อบุญรอด หลวงพ่อสงบไม่มีสิทธิเข้าไปยุ่งกับครอบครัวใดๆ ทั้งสิ้น แต่หลวงพ่อบุญรอดเป็นธรรม

แล้วเราตัดสินใจของเรา เราตัดสินใจ เราแก้ไขของเรา ไม่ใช่เฉพาะชาตินี้ เวลาเหตุการณ์เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนา พระจะไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำไมมันเป็นอย่างนี้

มันไม่ใช่เฉพาะชาตินี้ มันเป็นมาตั้งแต่ชาตินั้น เราไปทำเขา เขาไปทำเรา ถึงเวลามันก็ผลัดเวรกรรมไป เวรกรรมของสัตว์ ผลัดกันรบกวนต่อกัน

ในชาติปัจจุบันนี้เรามีขันติธรรมคือความอดทน ทำสิ่งใดให้เป็นความถูกต้องชอบธรรม เราไม่ทำนอกนอกลู่นอกทาง แล้วเราทำของเราเพื่อความสงบสุข ทั้งครอบครัว ทั้งสังคม ทั้งโลก และทั้งชีวิตของเราด้วย

มีหลายๆ คนบอกว่า บวชใจๆ ไม่ต้องบวชก็ภาวนาได้ ไม่ต้องบวชก็ปฏิบัติได้ เราก็ปฏิบัติของเราให้เป็นสัจจะให้เป็นความจริงกับชีวิตของตน เอวัง